

Barbara Gołębiowska

Stefan Kawyn : 28 III 1904 - 29 IX
1968

Biuletyn Polonistyczny 11/33, 166-168

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czasopismach polskich i słowackich, m.in. w "Życiu Literackim", "Miesięczniku Literackim", "Kamenie".

W r. 1967 odbyły się obrony następujących prac naukowych przedstawicieli polonistyki słowackiej:

1/ praca doktorska /w Czechosłowacji nostryfikowana jako kandydacka/ mgr Haliny Ivaničkovej pt. "Problem inteligenta w twórczości Stefana Żeromskiego". Promotor pracy: prof. Stefan Żółkiewski, recenzenci: prof. Henryk Markiewicz, prof. Artur Hutnikiewicz. Obrona pracy odbyła się w IBL PAN w Warszawie. Praca będzie oddana do druku w Polsce;

2/ praca kandydacka /według nomenklatury polskiej - doktorska/ Jozefa Hvišča pt. "Epické literárne druhy v slovenským a pol'ským romantisme". Promotor pracy: prof.dr Karel Krejčí, recenzenci: prof. Milan Píšťut, doc. dr Otakar Bartoš. Obrona pracy odbyła się w 1967 r. w SAV w Bratysławie. Praca została oddana do druku w Słowacji.

dr Halina Ivaničkova
Bratysława

7. ZMARLI

STEFAN KAWYN

28. III 1904 - 29 IX 1968

W dniu 29 września 1968 r. zmarł w Łodzi dr Stefan Kawyn, prof. zwyczajny Uniwersytetu Łódzkiego, b. kierownik Katedry Literatury Polskiej, b. dziekan Wydziału Filologicznego, b. przewodniczący Wydziału I Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, wybitny historyk literatury polskiej, badacz okresu romantyzmu, założyciel polskiej szkoły fenografii i wychowawca wielu pokoleń polonistów.

Urodził się we Lwowie 28 marca 1904 r. Studiował filologię polską na Uniwersytecie Jana Kazimierza. Doktorat uzyskał w r. 1927 na podstawie pracy: "Słowacki - Heine. Beniowski - Niem-

cy. Baśń zimowa. Paralela". Przez następne trzy lata pracował jako nauczyciel w szkole średniej; był też członkiem zespołu redagującego lwowskie "Sygnały". W r. 1940 podjął pracę jako asystent przy Katedrze Historii Literatury Polskiej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. W r. 1944 został mianowany zastępcą profesora, a następnie uzyskał stopień docenta po habilitacji w 1945 r. /na podstawie opublikowanej w Warszawie w r. 1938 pracy: "Cyganeria Warszawska"/. W latach 1945-1950 był wykładowcą Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Równocześnie został czynnym członkiem Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz współpracownikiem Komisji Historii Literatury Polskiej Akademii Umiejętności. Był również współredaktorem "Roczników Humanistycznych Towarzystwa Naukowego KUL".

Do Łodzi przeniósł się w r. 1950 i w charakterze docenta rozpoczął pracę w Katedrze Literatury Polskiej UŁ. W r. 1954 został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1961 - zwyczajnym. Był również czynnym członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i współredaktorem filologicznych "Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Łódzkiego".

Bogaty i bardzo różnorodny dorobek naukowy prof. Kawyna zawarł się w bardzo wielu publikacjach /około 250/. Z prac wcześniejszych na szczególną uwagę zasługuje prekursorskie wówczas studium o charakterze teoretycznoliterackim "Zagadnienie grupy literackiej" /Lublin 1946/. W późniejszych latach interesował się bardzo żywo oddziaływaniem danego pisarza na dalszy rozwój literatury, oddźwiękami jego dzieł w publicystyce i utworach literackich, opiniami głoszonymi na jego temat przez współczesnych. Zainteresowanie to skryształizowało się w kilkunastu studiach mających zasadnicze znaczenie dla dalszego rozwoju polskiej fenografii i będących równocześnie ważkim dopełnieniem dotychczasowych badań mickiewiczowskich. Należy tu wymienić chociażby "Ideologię stronnictw politycznych w Polsce wobec Mickiewicza 1890-1898" /1937/ czy "W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne" /1957/ oraz "Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice" /1967/.

Stefan Kawyn prowadził również badania nad polską literaturą krajową okresu romantyzmu, zwracając szczególną uwagę na

rozwój polskiej myśli demokratycznej. Zapoczątkowała te prace wspomniana już monografia cyganerii warszawskiej, uzupełniona później obszernym wstępem do antologii wydanej w serii Biblioteka Narodowa. Następnymi pozycjami z tej dziedziny były: "Polska myśl demokratyczna w poezji. Antologia polskiej poezji krajowej 1831-1863" /1949/ oraz "Polska publicystyka postępową w kraju. Wybór tekstów" /1953/.

Spośród pisarzy romantycznych najbardziej interesowała Kawyna twórczość Józefa Korzeniowskiego. Wyrazem tego było opracowanie w serii Biblioteka Narodowa "Krewnych" /1955/, "Kollokacji" /1958/ oraz "Opowiadań" /1961/. Monografii o Korzeniowskim wydać już nie zdążył - pozostała w maszynpisie pierwsza jej redakcja, zatytułowana: "Życie i działalność Józefa Korzeniowskiego".

Stefan Kawyn był nie tylko wybitnym historykiem literatury o bogatym dorobku naukowym - w pamięci współpracowników i wychowanków pozostanie jako prawdziwy "vir bonus", spieszący zawsze z życzliwą radą i pomocą, żywy wzór prawdziwego naukowca, nauczyciela i człowieka.

mgr Barbara Gołębiowska
Uniwersytet Łódzki

8. MATERIAŁY NADESŁANE

- **Biuletyn Historyków Literatur Zachodniosłowiańskich. Rocznik I.** Warszawa 1968.
Redaktor: prof. dr J. Śliziński. Sekretarz redakcji: mgr J. Russocka.
Wydawca: Zakład Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk. Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, pok. 2114.
- **Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO.** Warszawa 1968, nry 5 /110/: maj; 6 /111/: czerwiec-lipiec; 7 /112/: sierpień-wrzesień; 8 /113/: październik.
Wydawca: Polski Komitet do Spraw UNESCO. Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, XVII piętro.